

Vážení občania,

posledný rok volebného obdobia 2014-2018 sa prehupol do druhej polovice a myslím si, že je dobré spomenúť niektoré aktivity, ktoré sa v Ponikách dejú.

V hospodárení s obecnými zdrojmi sme boli úspešní a rok 2017 sme uzavreli s prebytkom 331 468,64 €, ktorý môže byť použitý na kapitálové výdavky. Sme obcou, kde majetok prináša osov a znamená vysoké príjmy. V roku 2017 boli stabilizované ekonomické vzťahy medzi subjektmi konsolidovanej účtovnej závierky, t.j. obcou Poniky, Obecným podnikom lesov, spol. s r.o. Poniky, Základnou školou s materskou školou Š. Žáryho v Ponikách, vrátane školského klubu detí a školskej jedálne.

Kvôli lepšiemu prehľadu uvádzam v tabuľke informácie z auditovaných účtovných uzáverok obce za roky 2013-2017.

Rok	Náklady	Výnosy	Výsledok hospodárenia
2013	639 903,70	661 392,62	21 397,70
2014	765 186,66	735 600,80	-29 712,14
2015	722 243,08	1 098 794,55	376 371,50
2016	751 563,35	1 101 891,67	350 227,10
2017	723 968,37	1 170 738,27	446 769,90

Ku dňu 15.7.2018 je na účtoch obce uložených 1 473 467,68 €.

Stabilizované príjmy a uvažlivé využívanie prostriedkov na strane výdavkov umožnili zvýšiť intenzitu aktivít v rozvoji obce v súlade s cieľmi, ktoré si po zvolení v decembri 2014 vytýčilo nové vedenie obce. Bol schválený **Program rozvoja obce Poniky na programové obdobie 2016-2023**. Nebolo jednoduché zaviesť efektívne a účinné hospodárenie, získať finančné prostriedky na investovanie v obci na všetko, čo sa v obci robilo a robí. V roku 2015 bola vypracovaná štúdia na revitalizáciu centrálnej časti obce. Aj v tejto oblasti prichádza k postupnej realizácii.

Realizuje sa výstavba a rekonštrukcia chodníkov do evanjelického a katolíckeho cintorína a ihriska pri obecnom úrade. Celkové finančné náklady projektu sú 150 663,01 € s termínom ukončenia realizácie 6.9.2018.

Projekt na výstavbu chodníka z Námestia Š. Žáryho Dolnou ulicou až po mlyn je predložený na pripomienky relevantným inštitúciám ako podklad na vydanie stavebného povolenia. Predpokladaná hodnota zákazky je cca 154 201,13 €.

Taktiež je posudzovaný projekt výstavby novej telocvične s rozmermi 30,4 x 19,0 m (priestor na cvičenie 29,7 x 18,4 m, v ktorom je možné umiestniť basketbalové ihrisko) v areáli základnej školy. Predpokladaná hodnota je cca 665 tisíc €, odhadovaná doba výstavby 3-4 mesiace. Obec podala žiadosť na spolufinancovanie z prostriedkov Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR vo výške 150 tisíc €.

Úspešne sa realizuje rekonštrukcia a prístavba Kultúrneho domu a účelovej budovy v Ponickej Lehôtky v zmluvnej cene 369 840,00 €.

Predpokladaný termín ukončenia stavby je plánovaný v mesiaci september 2018.

Po verejnom obstarávaní je pripravená na rekonštrukciu budova šatní v areáli ihriska na Horeďolín v celkovej hodnote 56 411,29 €, pričom sumu 10 tisíc € poskytne Slovenský futbalový zväz. Rekonštrukcia sa začne 14. augusta 2018, predpoklad dokončenia diela je 14. septembra 2018.

V časti obce Ponická Huta je novovybudovaná odstavná plocha na kontajnery na triedený odpad, zanedlho bude osadený nový prístrešok. Začne sa s realizáciou verejného osvetlenia na ulici Bukovinka (Molitoriska) s hodnotou 11 965,44 €.

Hlavným zámerom schválenia Územného plánu sídelného útvaru Poniky, Zmeny a doplnky č. 7 bolo rozšírenie intravilánu v časti obce Doluvodie, na zariadenie pre seniorov. Petičným výborom bola iniciovaná petícia v zmysle zákona č. 85/1990 Zb. o petičnom práve, ktorý ako vecne príslušný orgán samosprávy vybavovalo Obecné zastupiteľstvo obce Poniky na svojom 22. a 23. riadnom zasadnutí.

Pokračovanie na str. 2 ►

Deň Zeme

Jeden deň v roku si častejšie ako inokedy uvedomujeme, čím je pre nás naša planéta a čo jej zostávame dlžní. Dobré vieme, že nekonečnosť mora i neba je len zdanlivá. Miliómy ľudí na svete protestujú proti znečisťovateľom, zároveň triedia odpad, vymieňajú autá za bicykle, odmietajú umelé hmoty, chemikálie, stávajú sa vegetariánmi, presvedčajú politikov, susedov i priateľov. V rámci svetového sviatku sa 22. apríla konajú rôzne aktivity aj v slovenských mestách a obciach.

Obec Poniky a organizácie v jej zriaďovateľskej pôsobnosti - Základná škola s materskou školou Štefana Žáryho a Obecný podnik lesov, spol. s r.o. pripravili v týždni od 16. do 20. apríla aktivity, ktoré u detí rozvíjajú ekologické cítenie a vzťah k prírode, k vzácnym prírodným hodnotám, ktoré máme na území Poník.

Žiaci z cyklistického krúžku zbierali odpad v okolí cesty z Poník na Ponickú Hutu a vo Veľkej Doline pri altánkoch. Triedili ho do farebných vriec - plasty, sklo a kovy tak, ako to robíme v domácnostiach. Spolu vyzbierali 17 vriec odpadov a niekoľko kusov vyradenej elektroniky. Je nepochopiteľné, čo ľudia dokážu vyhodit do prírody.

Pokračovanie na str. 7 ►

► Pokračovanie z 1. strany

Zápisnice sú zverejnené na <https://www.poniky.sk/samosprava/obecne-zastupitelstvo/zapisnice-obz/>.

Petíciou namietaný rozpor s právny predpismi, verejným, alebo iným spoločným záujmom nebol zistený, a preto nebolo prijaté ani žiadne opatrenie.

Po schválení VZN č. 4/2018, ktorým sa vyhlasujú záväzné časti Územného plánu sídelného útvaru Poniky podľa Zmien a doplnkov č. 7, bolo možné pokračovať v prácach na projekte a bola podaná žiadosť na nenávratný finančný príspevok na centrum komunitných sociálnych služieb Poniky s predpokladanou hodnotou 925 tisíc €.

Tento rok sme prvý raz zaviedli do rozpočtu možnosť financovania projektov z participatívneho rozpočtu obce Poniky v zmysle Zásad participatívneho rozpočtu obce Poniky, ktoré schválilo Obecné zastupiteľstvo v Ponikách na 22. riadnom zasadnutí 15.3.2018. Celková výška participatívneho rozpočtu bola schválená vo výške 9 000 €. Minimálna výška projektu/návrhu financovaná z rozpočtu obce je 300 € a maximálna je 1 500 €. Termín na predloženie projektov/návrhov bol do 15. júna 2018. Do tohto termínu bolo doručených 10 projektov/návrhov v celkovej hodnote 10 973,79 €. Predkladatelia troch projektov boli vyzvaní na ich doplnenie. Projekty boli postúpené finančnej komisii, ktorá predloží návrhy na 25. za-

sadnutie Obecného zastupiteľstva. O úspešných projektoch a ich schválení bude zverejnená informácia na webovom sídle obce. Je potešiteľné, že niektoré návrhy predložili mladí obyvatelia našej obce. Verím, že schválené projekty budú čoskoro realizované. Dúfam, že všetci tí, ktorí zaváhali, alebo nestihli podať projekt včas, využijú ďalšiu výzvu.

Nielen chlebom je človek živý. Mnohé sa udialo v oblasti kultúry, zvlášť potešila správa, že dokumentárny film Poniky, Poniky ..., ktorý bol financovaný z rozpočtu obce, bude zaradený aj do vysielania slovenskej televízie. Prebiehajú záverečné práce na monografii obce Poniky, predpokladáme, že do života bude uvedená na prelome mesiacov september – október 2018.

Chcem sa poďakovať všetkým, ktorí svojou činnosťou, prácou a názormi prispeli k tomu, aby sme mohli v našej obci urobiť to, čo sme si predstavovali vo svojich plánoch. Moje poďakovanie patrí najmä poslancom ObZ, zamestnancom obecného úradu, Obecného podniku lesov, spol. s r.o., Základnej školy s materskou školou Š. Žáryho, predstaviteľom cirkvi a organizácií pôsobiacich v Ponikách, ale aj tým občanom, ktorým nie je ľahostajné, ako naša obec vyzerá, ako napreduje a zveľaďuje sa jej majetok. Na záver vám všetkým prajem príjemné prežitie leta, oddych a načerpanie nových síl na dovolenkách a prázdninách.

Ján Beňo,
starosta obce

Projekty väčšieho rozsahu

Názov projektu:

Rekonštrukcia a prístavba kultúrneho domu a účelovej budovy – Ponická Lehôtka.

Predmet projektu:

Hlavným zámerom projektu je zvýšenie kapacít v sále KD, ktoré sa bude realizovať formou prístavby zo severnej strany. Prístavba bude dvojpodlažná. V suteréne bude situovaná klubová miestnosť a sociálne zariadenia. V prízemnej časti vznikne priestor na javisko, komunikačné a skladové priestory. Prístavbou vznikne priestor na rozšírenie sály a veľkosť pôvodného vyvýšeného javiska.

Dĺžka sály sa zvýši o 6,2 m. V jestvujúcej časti objektu sa budú disponičné úpravy týkať len sály a priestorov priamo na ňu nadväzujúcich. V rámci rekonštrukcie a prístavby bude realizované aj kompletne zateplenie fasády a strechy, výmena okien, výmena klampiarskych výrobkov, bude inštalovaná nová vykurovacia sústava a vykurovací zdroj, dôjde k rekonštrukcii podlahy, výmene elektrických rozvodov a inštalácií vzduchotechniky. Podlahová plocha sa zvýši z pôvodných 544,94 na 696,08 m².

Finančné náklady projektu:

369 840,00 € s DPH

Čas realizácie:

145 kalendárnych dní od nadobudnutia účinnosti zmluvy, najneskôr však do októbra 2020 (zmluva nadobudla účinnosť 27.4.2018).

Stavbu realizuje:

PUR-STAV KB, s.r.o., Lieskovec 616, 962 21 Lieskovec

Názov projektu:

Revitalizácia centrálnej časti obce, výstavba a rekonštrukcia chodníkov do evanjelického cintorína a katolíckeho cintorína a ihriska pri OcÚ.

Predmet projektu:

Predmetom plnenia je revitalizácia centrálnej časti obce, výstavba chodníka a odstavných plôch pre návštevníkov evanjelického cintorína, rekonštrukcia chodníka do katolíckeho cintorína od asfaltového ihriska pri OcÚ a rekonštrukcia ihriska pri OcÚ. Účelom je vybudovanie prepojenia cintorínov a zjednotenie prístupu do cintorínov a kostolov.

Finančné náklady projektu:

150 633,01 € s DPH

Čas realizácie:

Termín začatia realizácie : 11.6. 2018

Termín ukončenia realizácie: 6.9. 2018

Stavbu realizuje:

STRABAG s. r. o. Mlynské Nivy 61/A, 825 18 Bratislava, prevádzková jednotka Zvolen.

Názov projektu:

Rekonštrukcia budovy šatní, budova č. 448 v areáli ŠK OPL Poniky.

Predmet projektu:

Účelom stavby je úprava vnútorných priestorov objektu šatní v areáli ŠK OPL Poniky, ktorá pozostáva z interiérových úprav (stierky, maľovky, obklady v sprchách a výmena podláh), výmeny elektroinštalácie a zdravotníckej. V rámci interiérových úprav sa uvažuje so zmenou dispozície v časti hygienických zariadení. Pripravená je zmluva na podpis s dodávateľom.

Finančné náklady projektu:

56 411,29 €

Čas realizácie:

Termín začatia realizácie: 14. august 2018

Termín ukončenia realizácie: 14. september 2018

Stavbu bude realizovať:

ASTA-STAV s.r.o., Zvolenská č. 603/90A, 962 02 Víglaš.

Názov projektu:

Doplnenie verejného osvetlenia v obci Poniky, časť Ponická Huta – Bukovinka (Molitoriska).

Predmet projektu:

Predmetom je návrh NN prípojky pre vybudovanie verejného osvetlenia v obecnej časti Ponická Huta tak, aby sa dosiahlo splnenie technických noriem, osvetlenie komunikácií, bezpečnosť, krytie a iných požiadaviek týkajúcich sa elektrických častí sústavy za účelom zníženia energetickej náročnosti osvetľovacej sústavy na riešenom území. Súčasťou je aj doplnenie verejného rozhlasu.

Finančné náklady projektu:

11 965,44 € s DPH

Čas realizácie:

1 mesiac

Termín začatia realizácie: júl 2018

Termín ukončenia realizácie: august 2018

Stavbu bude realizovať:

Milan Strieborný, Rádioopravovňa 974 01 Sebedín-Bečov 30

Názov projektu:

Telocvičňa v areáli ZŠ a MŠ Štefana Žáryho – Poniky.

Predmet projektu:

Výstavba spočíva v odstránení časti oplotenia v mieste novostavby, terénnych úprav a následnej výstavby telocvične s jej napojením na existujúcu budovu školy.

Objekt telocvične bude napojený na kanalizáciu, vodovod a elektrinu z existujúcej budovy školy. Hlavný objekt je jednopodlažný, pravidelného pôdorysného tvaru s rozmermi 30,4 x 19,0 m, (rozmermi priestoru na cvičenie 29,7 x 18,4 m) s plochou strechou. Prevádzkovo bude objekt využívaný na športové aktivity pre potreby základnej a materskej školy na danej parcele.

Dispozične je hlavný objekt rozdelený na priestor haly a jej zázemia. Nosný systém objektu je tvorený oceľovým skeletom nosným v priečnom smere. Strešná krytina pozostáva z mechanicky kotvených trapézových plechov v. 160 mm, tepelnej izolácie hr. 250 mm povlakovej izolácie z PVC fólie, odvodnenie je riešené líniovými žlabmi a zvislými vzvodmi na fasáde objektu. Vonkajšie opláštenie objektu je navrhnuté zo sendvičových PUR panelov hr. 100 mm vo farebnej kombinácii – šedá – krikľavo-žltá, na objekte SO 02 (spojovacia chodba) budú použité panely s výplňou z minerálnej vlny, podľa návrhu v PD. Objekt spojovacej chodby bude spájať existujúcu budovu školy s hlavným objektom telocvične. Spevnené plochy a parkovacie miesta budú riešené ako plochy betónovej dlažby, ohraničené vyvýšeným betónovým obrubníkom osadeným do betónového lôžka. Spevnené plochy – betónová dlažba osadená do zhutneného lôžka zo štrkodrviny predpísanej frakcie. Plochy budú označené vodorovným dopravným značením na vymedzenie parkovacích miest.

Finančné náklady projektu:

Predpokladaná hodnota zákazky podľa projektu (výkaz výmer) je 664 795,84 € s DPH. Na projekt bude vypísané verejné obstarávanie, ktoré určí výslednú sumu. Predpokladaná doba výstavby je 3 – 4 mesiace.

Názov projektu:

Chodník pri regionálnej ceste č. III/2420 v úseku km 7,175 až 7,819 v obci Poniky – Dolná ulica.

Predmet projektu:

Zvýšenie bezpečnosti cestnej premávky na pozemných komunikáciách obce segregáciou pešej dopravy od motorovej vybudovaním chodníka na ceste 2420 od Námestia Štefana Žáryho na Dolnú ulicu (po odbočku ku mlynu), zlepšenie odtokových pomerov dažďových vôd v okolí pozemných komunikácií a priamo na pozemných komunikáciách, zlepšenie životného prostredia – vzhľadu dotknutých ulíc v obci.

Finančné náklady projektu:

Predpokladaná hodnota zákazky podľa projektu (výkaz výmer) je 154 204,13 € s DPH. Na dodávateľa projektu bude vypísané verejné obstarávanie, ktoré určí výslednú sumu a tiež čas realizácie.

Aký bol 22. ročník detského folklórneho festivalu Zdola Ponického mlyna

V kroji po prvýkrát

V tú júnovú sobotu som si po prvýkrát vo svojom živote obliekla kompletný ponicko-čerínsky kroj a splynula s davom na festivale v mojej rodnej dedinke. Pár rokov dozadu sa niekoľko nadšencov rozhodlo oživiť tradície starých materi a vystrojili tradičnú ponickú svadbu so všetkým, čo k tomu patrí - zvykmi, piesňami, tancami, oblečením, jedlami... O tom humbugu v dedine pred podujatím som len počula, nebola som pri tom, ale v kútiku duše som miestnym závidela, že mohli byť súčasťou veľkolepého diela.

Asi pred rokom ma oslovila kamarátka, či sa nechcem zapojiť aj s rodinou do slávnostného svadobného sprievodu, samozrejme v krojoch. Spomínam si, že som sa na niečo vyhovorila, no ona bola vytrvalá a asi po treťom pripomenutí som jej slúbila, že pôjdem. Trvalo mi takmer dva mesiace, kým sme ponachádzali jednotlivé kúsky krojov a skombinovali tak, aby čo najlepšie ladili a prilákali pohľady ostatných dedičanov. A veruže si obdiv zaslúžia, veď vyšli spod rúk mojej prastarkej. Do zhladúvania som zapojila svoju aj manželovu rodinu. Pritom sme si pospomínali na všeličo a oprášili príbehy spojené s jednotlivými kúskami kroja. Všetko bolo treba vyprať, čo-to popopravovať, došiť, aby bol výsledok tip-top. Keď som sa v sobotu obliekala, pomyslela som si, že zdatnejšie Poničanky by mi mohli poradiť, čo ešte doladiť, inak preložiť, uviazať, alebo prekryť, ako za starých čias. Výsledok bol úžasný, cítila som sa povznesene a hrdo, že to, čo mám na sebe, tu zanechali moji predkovia, že je to stále prítomné, hoci oni už nie sú medzi nami. Bolo zaujímavé sledovať prekvapený výraz šoférov aj cyklistov, ktorých sme míňali na ceste do Poník - ženu v kroji a s kápkou na hlave asi ešte nevideli.

Folklór a tradície sú pretkané našou rodinou krížom-krážom. Najväčšími propagátormi ľudových tradícií boli starká a starký - otcovi rodičia. Starý otec - Jano Mráz - bol folkloristom telom a dušou, tancoval v súbore Urpín v Banskej Bystrici. Zaslúžil sa tiež o stavbu amfiteátr a realizáciu folklórnych slávností v niekoľkých dedinách na Slovensku. Precestoval kus sveta a v tom čase - písali sa šesťdesiate a sedemdesiate roky 20. storočia - bol veľmi uvedomelý. Od roku 1984 sa však v našej rodine - po starkého skone - na folklór akosi zanevrel,

starkej a prastarkej to pripomínalo neľahké roky predtým.

Môj kontakt s ľudovými tradíciami sa prakticky vytratil, no postupom času sa ku mne pomaly vracal, tu a tam ma prekvapil a podnietil k ďalším krokom (moje pokusy začať tancovať na vysokej škole), tu a tam ma prekvapil krátkymi, ale zato intenzívnejšími vstupmi do života. Ale bol tu stále prítomný a časom začala jeho sila rásť, boli tu aj moje kamarátky, ktoré k folklóru inklinovali, pár nadšencov organizovalo v rodnej dedine vystúpenia, čo viedlo neskôr k založeniu malého folklórneho festivalu. Bolo to v čase môjho vysokoškolského štúdia, keď ma požiadať, či nechcem moderovať dvojdné podujatie v našej dedine. Jasné, že som súhlasila, bola to pre mňa nová skúsenosť spojená s tým, čo mám rada. Pamätám si, že som dostala scenár s pár poznámkami, ktoré som oduševnene dopĺňala ďalšími informáciami, a to v dosť netradičnom prostredí - napríklad pri hrabaní sena v záhrade. Myslím si, že sa mi celkom podarilo popísať vzrušujúcu atmosféru počas niekoľkých hodín plných folklóru na Horedolíni. Bol to nádherný zážitok.

Po skončení vysokej školy sme spolu s frajerom, dnes už manželom, ktorý má tiež blízko k ľudovej kultúre, chodievali na vystúpenia veľkých umeleckých telies i menších regionálnych skupín počas letných festivalov. A chodievame stále, aj s našimi chalanmi, aby okúsili čaro folklóru, ktorý spája ľudí a sprevádza ich životom.

Naši chlapi, jeden má tri, druhý šesť rokov, pri sledovaní dokumentárneho filmu Poniky, Poniky..., ktorého premiéra bola na programe festivalu, pekne perili, napr. pri fašiangových zvyklostiach Matej zahlásil: „Vieš, v tej fľaši (okružlej ťapke) mali chlapi pálenku.“ Pri hrabaní sena zase Jakub postrehol: „Aha, piknik majú.“

V tú sobotu som žiarila, nielen vďaka pestrým farbám kroja, ale aj vďaka svojmu radostnému pocitu, ktorý ma sprevádzal na stretnutiach s vysmiatymi, srdečnými, zhovorčivými a láskavými ľuďmi. Niektorí ma spoznávali, iní nie, lebo kroj človeka zmení. Bola som súčasťou rodného mikrosvetu. Mojej kamarátke Miške ďakujem za pripomenutie, že akokoľvek sa chceme niečomu vyhnúť, ono si nás to časom nájde a potom prekvapí tak, že padneme na zadok - v tom najlepšom zmysle slova.

Anna Hríbková - Macovie

Oživené spomienky

Ubúda Poničanov, ktorí nosia v živej pamäti nóty Ondreja Madoša. Vedia si v mysli vybaviť baču, ktorý napred oviec prespevoval pri píšťalke svoje pesničky. Spieval a hral s takou osobitosťou, že sa mnohé valaské piesne stotožňujú s ním a v Ponikách sa trადujú ako Madošove pesničky. Je pravdou, že tento punc neraz nadobúdali aj vďaka textom, ktoré sám vpravoval do ľudových piesní. Hrával na fujare, píšťalke, ale jeho muzikálnosť bola korunovaná hrou na flautičke. Rovnako však vynikal medzi valachmi rezbárskym majstrovstvom. Jeho črπάky zdobili mnohé salaše na okolí, boli ich pýchou. Zasvätený človek ich rozpoznal na prvý pohľad. Niesli Madošov rukopis rovnako ako jeho fujarovanie či spev. Osobnosť Ondreja Madoša ma zaujala pri prvom stretnutí s ním. Po rokoch som pri jednej spomienke chcel v krátkosti vyjadriť pocit z tohto impozantného ľudového tvorca: „...ako sa nenáhlil skoro skončiť zaujímavú roz-

právačskú príhodu, výrobu fujary, či črπάku, tak do punktu vyspieval každý tón i hlásku piesne. Bača Madoš mal čas na všetko. Na prácu i zábavu. A všetko plynulo akosi pomaly a spôsobne. Ako valaský ohník. Keď nehořel, aspoň tlel, no nesmel vyhasnúť.“

Ubúda Poničanov, ktorí nedel'u

čo nedel'u počúvali organovať svojho kantora Jána Kapustíka. Najmä sviatočné dni svojej mladosti spájali s ním, ako so starším, ako vedúcim súboru, ktorý im pomáhal doplniť tú duchovnú krásu ponických tradícií aj dotvorením, či skrášlením ľudového odevu. Pôvodne bol krajčířským majstrom, preto nečudo,

že po založení súboru dbal o kroje a oblečenie Poničanov na ich vystúpeniach. Čerpal z miestnych zdrojov, no pre niektoré drobnostičky dopĺňujúce najmä kápky, cestoval až do Jablonca nad Nisou v Čechách. Zhromažďoval vyšívané stužky, rekonštruoval nezachované odevné doplnky, uchovával pôvodné kroje. Zriadil si múzeum, ktoré podnes príbuzní starostlivo opatrujú na jeho pôvodnom mieste, v domčeku uprostred Poník.

Ubúda Poničanov, ktorí si uchovávali spomienky na týchto svojich rodákov. Vo svojej dobe nenápadných, drobných, obyčajných, nevyčnievajúcich z radu... Ale predsa svojských a výnimočných, z dnešného pohľadu ozajstných lokálpatriotov. Uplynulo sto rokov od ich narodenia a je veľmi záslužné, že neubúda Poničanov, ktorí si ich pamiatku ctia a snažia sa priblížiť ich život a dielo aj súčasným spoluobčanom. Vedenie obce a pripravovatelia festivalu Zdola ponickýho mlyna tak urobili aj tento rok. Oživené spomienky na Ondreja Madoša a Jána Kapustíka v programe i na výstave priniesli súčasníkom drobnostičky, ktoré dotvárajú obraz nedávnej minulosti Poník. Obraz pestrý ako Madošove cifry obohacujúce ponickú pesničku, ako Kapustíkove trblietky ligotajúce sa na ponickej kápkke.

Spoznávanie svojich koreňov, života svojich predkov a rodákov, to je cesta k prehĺbovaniu lásky k rodnému kraju, úprimného vzťahu k obci, v ktorej žijete a ste právom na to hrdí. Sme radi, že sme svojou troškou k tomu mohli prispieť.

Za pripravovateľov výstavy
Igor Danihel

Bolo mi ctou

Prekrásne ponické kroje, ľudová hudba a všetko, čo je s tým spojené, sa počas prvého júnového víkendu ozývalo Horedoliním. Tento ročník festivalu bol pre mňa výnimočný. Nielen preto, že som sa po prvýkrát postavila na pódium, ak nepočítam moje začiatky v DFS Poničan, ale tiež

preto, že som dostala príležitosť pripomenúť nedožité sté narodeniny nášho významného rodáka Jána Kapustíka. Keďže som pána Kapustíka poznala už ako dieťa, bolo pre mňa ctou moderovať vstup venovaný práve jemu. Jeho krásne piesne nám priblížila aj domáca FSK Poničan vo

svojom pásme. Myslím si, že máme byť na čo hrdí, pretože aj on nám zanechal kúsok folklórneho dedičstva v podobe jeho nezameniteľných odpýtaní a piesní pri sobáší, ale aj pamätnej izby, z ktorej vyrástlo prvé ponické múzeum.

Aj tento ročník podujatia potvr-

dil, že máme byť na čo pyšní. Už teraz sa teším na ďalší ročník detského folklórneho festivalu Zdola ponickýho mlyna a zároveň ďakujem organizačnému tímu, že som mohla byť súčasťou spomienkového pásma o rodákoch našej obce.

Katarína Piarová

Festival opäť prekvapil

Vrátil som sa z Kysúc, kde si v galaprograme pripomenuli 45. výročie založenia detského súboru Kelčovan. Pri obdivovaní nádherného tanca a hudby som sa v pamäti vrátil domov, do rodných Poník. S pýchou spomínam na náš detský folklórny festival Zdola ponického mlyna, ktorý sa skončil len prednedávnom. Pri jeho zrode - pred dvadsiatimi dvoma rokmi - stál Miro Šavolt a Martinka Balleková s viacerými priateľmi, miestnymi folkloristami. O dobrom mene festivalu sa vďaka Obecnému úradu v Ponikách, detským súborom, ktoré sem chodia vystupovať, ale aj hosťujúcim kolektívom a tisíciam návštevníkom dozvedeli milovníci folklóru na Slovensku i v zahraničí. Poniky stále majú čím prekvapiť. V prvý festivalový deň je už tradične živou pozvánkou koč s koníkmi, v ktorom sa vezie mladý pár, ženich a nevesta. V posledných rokoch do skladby festivalu pribudli ekumenické služby Božie, ktoré tento rok boli v rímsko-katolíckom

dievčatá vyfintené v partách. Slávne ponické party dali už sobotňajšiemu programu punc noblesy. Podobne ako svadobný pár. Škoda len, že po-

K tomu prispeli folklórne skupiny Detvan, Očován, Poničan, nechýbali ani Janko Močko a Janko Palo-
vič. Folkloristi z Očovej sa odviazali

Kostole sv. Františka z Assisi. Práve sem počas prvého festivalového dňa prišli desiatky krojovaných folkloristov a predovšetkým mladé

časie nedovolilo vyniknúť krásnym dievčatám a ostatným krojovaným v svadobnom sprievode zo Stráne na Horedolinie. Dúfajme, že čo nebolo tentoraz, bude o rok. Náhla búrka sa napokon zmilovala nad organizátormi a ďalšie programy už mohli pokračovať bez obmedzenia. K stretnutiu rodákov a priateľov obce samozrejme patrili bohaté svadobné stoly, ukážky remesiel a výstava fotografií a artefaktov zo života Ondreja Madoša a Jána Kapustíka. Naším vzácnym Poničanom patrili spomienky pri príležitosti ich nedožitých stých narodenín. Režisér večera Karol Kočík pripravil pestrú paletu piesní, tancov, zvykov, aby divákovi pripomenul našich významných rodákov, ktorí zanechali po sebe hlbokú stopu v svadobných či bačovských zvykoch a piesňach.

a vyzeralo to tak, akoby s tancami a piesňami nemienili skončiť. Dramaturgia sobotňajšieho večera však bola neúprosná a rezký podpolian-

sky program vystriedal nový dokumentárny film Poniky, Poniky... Potom sa už mohli všetci zabávať, tancovať, spievať...

Nedeľa patrila deťom z rôznych regiónov Slovenska i zahraničia. Vystupovali v Poníkovej Lehôtke, Poníkovej Hute a v Ponikách. Bolo úžasné sledovať pestrofarebný krojovaný sprievod aj vyzdobené domy. Mnohé rodiny sa na tento festival dôkladne pripravujú. Nachystali výšivky, rôzne starodávne artefakty, kvety.

V programe Aj my Vám zatancujeme predstavili mladí tanečníci z rumunského súboru svoje temperamentné tance. Slovenský temperament zase ukázali kolektívy Krtišanček z Veľkého Krtíša, Prvosienka z Banskej Bystrice, ZUŠ Stožok, DFS Poničan, LH Javorinka a LH DFS Hučava. Návštevníkom sa nepochybne páčili, veď po každom vystúpení zožali veľký aplauz. Prekvapením bolo vystúpenie najmenej a najmladšej ľudovej hudby z Poník, ktorá sa predstavila prvýkrát. Hádám, keď budú ďalej poctivo navštevovať, dočkáme sa novej ľudovej hudby, ktorá nadviaže na muziku našich predkov. Manželia Evka a Miško Šavoltovci opäť dokázali skĺbiť detské folklórne skupiny z rôznych regiónov, čím prispeli k úspešnému priebehu 22. ročníka festivalu. A nemôžem zabudnúť ani na nové moderátorské tváre. V sobotu večer to bola Katka Piarová a v nedeľu Ninka Šavoltová, ktorá sa pridala k už ostrieľanej Johanke Šavoltovej. Organizátori každoročne prinášajú aj novinky v podobe choreografií, výstav, ale tiež služieb. Ponický festival konkuruje aj súborom, ktoré pôsobia na slovenskej scéne oveľa dlhšie. Preto aj záver DFF Zdola ponického mlyna patrili FS Podpoľanec z Detvy a FSK Poničan z Poník. Pásmo Krása pod Poľanou zrodená bolo veľkolepým ukončením podujatia. Takže rodáci moji, návštevníci a priatelia Poník, nezabudnite, že o rok sa stretneme opäť, aby sme ukázali, že sme verní našim ľudovým tradíciám.

Milan Kosec, dokumentarista

Poniky, Poniky...

Pred štyrmi rokmi sme si v rámci detského folklórneho festivalu pripomenuli slávnú Ponickú svadbu a jej sfilmovanú podobu, ktorú v obci režírovala Ľuba Pavlovičová-Baková. Mladé dievčatá prezentovali ponické svadobné kroje a nádherné party, pri pohľade na ne sa nám tajil dych. Bola to nádhra vidieť toľko trblietavej krásy pokope. Uplynulý ročník bol zase výnimočný tým, že sme si pripomenuli našich vzácných Poničanov Ondreja Madoša a Jána Kapustíka a spoločne s ostatnými krojovanými hosťami sme vytvorili neopakovateľnú atmosféru. Premiéru mal dokumentárny film *Poniky, Poniky...*, ktorý dôstojne uviedol do života starosta obce Ján Beňo. A čo nás priviedlo na túto myšlienku? V rámci realizácie projektu *Poniky - Okno do minulosti*, počas ktorého sme zbierali dobové fotografie, nám rukami prešlo množstvo obrázkov dokumentujúcich život obce, jej obyvateľov a krásnu okolitú prírodu. Mnohí si možno pamätajú na výstavu fotografií v ponickom kultúrnom dome. Tu niekde vznikla myšlienka oživiť dedinské tradície, zvyky a obyčaje aj na filmovom plátne. Získali sme podporu starostu obce a obecného zastupiteľstva. Našiel sa dokumentarista, rodák z Poník, Milan Kosec, ktorý ochotne a s horlivosťou jemu vlastnou prijal výzvu zdokumentovať miestne tradície. Ruku k dielu priložili aj mnohí Poničania. Zanietené sa zapájali do natáčania, obliekali do krojov, pripravovali priestory, varili a piekli, poskytovali cenné rady. Spoločnými silami sa nám podarilo vytvoriť dielo, ktoré, pevne veríme, bude aj pre vás potešením a stane sa zdrojom inšpirácie a trvalou hodnotou pre ďalšie generácie.

Počas troch rokov sme sa snažili zbierať čriepky zvykov, ktoré nám zanechali naši starí rodičia. Vracali sme sa do čias, keď sme hrali seno na Dieľci, sadili krumpľe v Háji, či spievali Čas radosti, veselosti na Vianoce v mlyne u starkej.

Počas náročnej, ale peknej práce sme si uvedomili, že je našou povinnosťou pripomínať si a zachovávať zvyky našich starých otcov a matiek, prebrať ich múdre posolstvá, z ktorých môžeme čerpať aj dnes.

Bolo nám ctou, že sme mohli byť pri tom, že sme spolupracovali s ľuďmi, ktorí si vážia naše kultúrne dedičstvo. Ponický rodák, básnik Štefan Žáry, napísal: „Nie v snehu, či piesku, lež v čine zostávajú po človeku stopy.“ Túto peknú myšlienku majme na pamäti pri ďalších spoločných projektoch, keď budeme načierať do bohatej studnice ponických piesní, zvykov a obyčají.

Mária Palovičová, Michaela Škamlová

Aj my vám zatancujeme...

V nedeľu po sprievode folklórnych súborov obcou sa začala detská časť festivalu Aj my vám zatancujeme, sprevádzali nás ňou Johanka a Ninka. V úvode programu sa hra Šrôtaj kolembaj z minulého roka, premenila na záujem detí o krásny ponický tanec. No nielen tancom, spevom a hraním na hudobných nástrojoch sa deti dostávajú priamo k tradíciám a pripomínajú si život našich predkov.

vákov v sprievode detských ľudových hudieb, piesňou *Zdola ponického mlyna*. Detská časť festivalu opäť potvrdila, aké je dôležité pestovať u detí lásku k tradíciám. V dobe, v ktorej žijeme, je to veľmi dôležité.

Záver festivalu patril folklórnemu súboru Podpoľanec z Detvy. Z kraja pod majestátnou Polanou čerpal námet režisér programu Roman Malatinec, keď tvoril pásmo s výstižným názvom *Krásna pod Polanou* zrodená.

„Kto ste videli, slovenskí bratia,

tej zbojníckej Polany štít?“ - odznel v úvode úryvok zo Sládkovičovho *Detvana* a potvrdil tak začiatok programu vychádzajúceho práve z Podpoľania.

Folklórny súbor Podpoľanec v nádhernom pásmo účinkoval spolu s domácou folklórnou skupinou Poničan. Aj toto spojenie je dôkazom toho, že folklór spája, inšpiruje a pripomína nám našich predkov a ich odkaz.

Michal Šavolt

Presvedčili nás o tom detské folklórne súbory Krtišanček z Veľkého Krtíša, Prvosienka z Banskej Bystrice, Poničan z Poník, ľudová hudba Javorinka z Pliešoviec, detská ľudová hudba Hučava z Hrochote a v premiérovom vystúpení aj detská ľudová hudba Poničan.

V spolupráci s Podpoľanským osvetovým strediskom vo Zvolene sa nám podarilo angažovať rumunský detský súbor Dorulețul z mesta Tulcea. Ich vystúpenie bolo sprevčením nedeľňajšieho programu, v ktorom sme mohli vidieť folklór z juhovýchodnej časti Rumunska.

Končili sme spoločným spevom všetkých mladých tanečníkov a spe-

Ornamentálna mapa Slovenska

Ornamentálna mapa je školský projekt, ktorý spája deti a mládež na celom svete. Upozorňuje ich na význam kultúry, kultúrnosti a dobrých vzťahov.

Príbeh mojej obce

Už sme ho spomínali, keď sme maľovali ohnisko a ornament

z nášho regiónu. A teraz sme splnili aj tretí krok súťaže - napísali sme príbehy našej obce. Niektoré z nich, od žiakov 3. ročníka ZŠ, vám ponúkame.

Báseň o Ponikách

Pod Poľanou, mŕtvou sopkou,
vo Zvolenskej kotline,
bývam už viac ako osem rokov,
v jednej krásnej dedine.
Táto obec nie je veľká,
no niekedy mestom bola,
kým jej ľudia nepostretla,
vražedná turecká zloba.
Ľud tu bol vždy pracovitý,
začal stavať odznova,
objavili zlaté bane, medené aj železné,
postavili kostol, školu, žilo sa tu nádherne.
Písal o tom aj náš básnik
z učiteľskej rodiny,
jeho meno Štefan Žáry,
má aj centrum dediny.
Bolo tu aj veľké družstvo,
predsedom bol Ondrej Holec,
vtedy polia, ovce, kravy,
preslávili našu obec.
Ja som síce ešte mladý, no nemenil by som sa s nikým,
som rád, že som obyvateľ našej obce Poniky.

Jakub Ondrejko

Moja dedinka

Poniky – dedinka, tak ju voláme,
pred jej krásou sa skláňame.
Pod horou dedina, v ktorej človek žije,
aj keď sa nad ňou zmráka, hrom bije.
Poniky je krásna obec neďaleko Banskej Bystrice,
má bohatú históriu a v súčasnosti je veľmi zaujímavá.
Poniky je moja rodná dedina,
veď tam býva moja rodina.
Slovensko je mojou vlasťou,
Poniky sú jeho malou časťou.
Na bicykli po poľných cestách po celom chotári,
každého cyklistu príroda očarí.
Tieto miesta, to sú Poniky moje,
ktoré prežili ukrutné turecké boje.
Na najvyššom kopci vartovku postavili,
a odtiaľ mestečko stráži.
Až sa raz veľké nešťastie stalo,
mestečko aj jeho ľudia poznamenalo.
Bolo na Tri krále,
keď Turci mesto podpálili a spustošili.
Bolo počuť plač a krik,
plamene neobišli ani kostolík.
Iba mládenci a dievky, čo na vartovke boli,
odvlečení do zajatia a smrti sa vyhli.
Po rokoch mestečko z popola povstalo,
aby na mape sveta naďalej ostalo.
V tom severnom Podpoľaní pod Bukovinou,
pod Farskou horou, pod Drienkom, pod Strážou,
malebná i slnkom je obliata,
Poniky – dedina naša zlatá.

Ninka Šavoltová

Deň Zeme

► Pokračovanie z 1. strany

Iná skupina žiakov pod vedením odborného lesného hospodára z lesného podniku v obci Ing. Juraja Piara so sprievodcom CHKO Poľana, ktorá má rezerváciu v správe, absolvovala prehliadku s odborným výkladom národnej prírodnej rezervácie Ponická Dúbrava, ktorá už od roku 1895 slúži na ochranu zachovaných prirodzených spoločenstiev kyslých dubových bučín. Žiaci dostali informácie o ochrane a hospodárení v lese. Potom spoločne odstránili zvyšky drevenej budy na hranici rezervácie.

Aktivity ku Dňu Zeme vyvrcholili 20. apríla, keď žiaci, učiteľia spolu so zamestnancami obce Poniky, OPL, spol. s r.o. a členmi SZPB vysadili 520 stromčekov v lokalite Dolná Hôrka. Starosta ich oboznámil s týmto miestom,

Návšteva majstra keramikára

„...a Boh utvoril z hlíny zeme človeka a vdýchol mu dych života.
...a Boh videl, že je to dobré.“

V júni zavítal do našej školy majster keramikár, pán Marek Novotňák z Terra Cotta Galery v Banskej Bys-

trici. Do tajomstva práce s hlinou začal deti 1. a 3. ročníka. Na základe jeho pokynov a vlastnej fantázie vytvorili dielka, ktoré im pán majster odniesol vypáliť. Už sa tešíme na hotové výtvary.

Emília Kružliaková

pripomenul, že už pred dvoma rokmi žiaci sadili v hore stromčeky, vyzdvihol dôležitosť ochrany ponických lesov a zdôraznil význam ich pestovania.

Čistenie lesov, potokov, náučných chodníkov či vysádzanie stromov sú aktivity, ktoré by mohli motivovať deti k tomu, aby sa k prírode správali citlivo a ekologicky. Pre prírodu by však bolo najlepšie znečisťovanie predchádzať.

Peter Matula

Krajské kolo hry Plameň

Aj o tom, čo predchádzalo súťaži

Poniky. Pojem zafixovaný v hlavách všetkých školopovinných, ale možno ešte viac v hlavách nás dospelých, ktorí sme už dávno vyrástli zo školských lavíc. Za všetko môže veľikán štúrovskej poézie Samo Chalupka. Do obce situoval časť známej básne Turčín Poničan. Inšpiráciu čerpal z miestnych ľudových spievaniak. Podobne ako organizátori detského festivalu Zdola ponickýho mlyna. Do náročnej prípravy 22. ročníka sme vstúpili aj my – dobrovoľní hasiči z Banskobystrického kraja. A to s myšlienkou, že týždeň po festivale sa uskutoční v Ponikách krajské kolo hry Plameň. Hoci s nápadom prišlo vedenie ÚZO DPO SR v Banskej Bystrici na základe dohody s vedením obce, predsa len som na prvé spoločné stretnutie išiel s určitými obavami. Zo skúseností viem, čo znamená organizovať festival, ale aj súťaže mladých hasičov. Uvedomoval som si, že od prvého stretnutia sa mnohokrát odvíjajú vzájomné vzťahy medzi usporiadateľmi, aj charakter chystaného podujatia. Čo nás bude čakať na obecnom úrade? Prekvapila ma príjemná pracovná atmosféra prvého rokovania so starostom obce Ing. Jánom Beňom. Profesionálna, vecná, konštruktívna, ale najmä srdečná.

Po tomto stretnutí sme na miestnom futbalovom štadióne posúdili vhodnosť podmienok na konanie jednotlivých disciplín. A tak sa pre Poniky začali črtáť reálne kontúry podujatia zameraného na deti a mládež. Aj druhé, finišujúce stretnutie bolo konštruktívne, bez zbytočných rečí. Postupne sme dolaďovali otázky organizačného zabezpečenia, propagácie, rozhodcovského zboru, pozvánok, stravovania, pitného režimu a hygieny. Do toho prišla nečakaná, ale prírodou priam žiada-

ná zmena počasia. Po prehánkach a búrkach nastúpil záverečný finiš - desiatky e-mailov a telefonátov, prevoz prekážok, zdravotné zabezpečenie, vymeriavanie tratí, zabezpečenie elektronickej časomiere. Bol to zlomok z toho, čo sa urobilo. Obdivoval som najmä domácich, ktorí - akoby nič - preskočili z jednej akcie do druhej. Nadišiel deň D – sobota 9. júna 2018.

Ráno, cestou zo Zvolena, sme trikrát zmokli. Pri vstupe do chotára Poník nás privítal netradičný divák, statný medveď. Na futbalovom štadióne to vrelo poslednými prípravami. Stavali sa prístrešky, rozostavovali časomiere, rozdeľovali rozhodcovia na jednotlivé disciplíny. Pripravovalo sa občerstvenie a začal rozvoníavať guláš. Dolaďovala sa vlajková výzdoba, ozvučenie a registrovali súťažné družstvá.

S príchodom deviatej hodiny bolo už všetko pripravené na slávnostný nástup. Kto prišiel do Poník? Víťazi územných súťaží DPO SR v rámci Banskobystrického kraja, zástupcovia ÚZO DPO SR v Banskej Bystrici, Brezne, Revúcej, Žiari nad Hronom, Lučenci, Rimavskej Sobote, Veľkom Krtíši, Krupine, Detve a Zvolene, s cieľom postúpiť do republikového kola. Tento postup však čakal len víťazov v kategórii dievčat a chlapcov. A tak na slávnostnom nástupe stáli vedľa seba družstvá chlapcov z DHZ Sielnica (DT/ZV), DHZ Bartošova Lehôtka (ZH), DHZ Hrušov (VK), DHZ Hrachovo (RS), DHZ/ZŠ Heľpa (BR), DHZ Chyžné (RA), DHZ CVČ pri ZŠ Poltár (LC), DHZ Kozí Vrbovok (KA), DHZ Šalková (BB) a družstvá dievčat DHZ Budča (DT/ZV), DHZ Hrušov (VK), DHZ Pitelová (ZH), DHZ Hrachovo (RS), DHZ Bravácovo (BB)

a DHZ Hiadeľ (BB). Medzi nimi stáli dievčatá z DHZ Poniky, ktoré - ako hostiteľky - dostali čestnú úlohu absolvovať jednotlivé súťažné disciplíny v úlohe predsokaniek.

Všetko sa začalo na povel hlavného rozhodcu súťaže Štefana Hronca. Čo čakalo súťažné družstvá? Podľa Pravidiel pre celoštátnu hru dve disciplíny:

- požiarny útok s prekážkami - medzinárodný (typ terčov nástrekové, 5 litrov),
- štafetový beh na 400 m s prekážkami - medzinárodný.

V oboch disciplínach bolo možné absolvovať dva pokusy.

Doplnkovou disciplínou bol ako tradične požiarny útok s vodou. Táto disciplína sa - v zmysle pravidiel - hodnotila samostatne a nezapočítavala sa do celkového hodnotenia. Nebola teda povinná pre všetky družstvá.

Po ukázkovom kole, v ktorom sa domácemu obecnstvu predstavili dievčatá DHZ Poniky, sa začala samotná súťaž. Na základe vylosovaného poradia v disciplíne požiarny útok s prekážkami štartovalo ako prvé družstvo chlapcov DHZ Sielnica a v disciplíne štafetový beh na 400 m s prekážkami družstvo dievčat DHZ Budča. Postupne sa vystriedali všetky družstvá. V medzičase pri plnení týchto disciplín sa mohli zúčastniť na požiarnom útoku s vodou. Túto možnosť nakoniec využili štyri družstvá v kategórii chlapcov DHZ Sielnica (DT/ZV), DHZ Bartošova Lehôtka (ZH), DHZ CVČ pri ZŠ Poltár (LC), Šalková (BB) a dve družstvá v kategórii dievčat DHZ Budča (DT/ZV), DHZ Pitelová (ZH).

► Ako to nakoniec dopadlo? Diplom a víťazné poháre prevzali:

V kategórii chlapcov

Plameň

1. DHZ Hrachovo (RS)
2. DHZ Hrušov (VK)
3. DHZ Bartošova Lehôtka (ZH)
4. DHZ CVC pri ZŠ Poltár (LC)
5. DHZ Šalková (BB)
6. DHZ Kozí Vrbovok (KA)
7. DHZ/ZŠ Heľpa (BR)
8. DHZ Chyžné (RA)
9. DHZ Sielnica (DT/ZV)

Požiarny útok s vodou

1. DHZ CVC pri ZŠ Poltár (LC)
2. DHZ Šalková (BB)
3. DHZ Bartošova Lehôtka (ZH)
4. DHZ Sielnica (DT/ZV)

V kategórii dievčat

Plameň

1. DHZ Hrachovo (RS)
2. DHZ Pitelová (ZH)
3. DHZ Bravčovo (BB)
4. DHZ Hiadel' (BB)
5. DHZ Hrušov (VK)
6. DHZ Budča (DT/ZV)

Požiarny útok s vodou

1. DHZ Budča (DT/ZV)
2. DHZ Pitelová (ZH)

A počasie? Oproti predchádzajúcej sobote sa držalo. Padlo len pár kvapiek, dokonca sem-tam vyšlo aj slniečko. Ideálne počasie na súťaženie. Aj z tohto dôvodu nemala posádka sanitného vozidla KR HaZZ v Banskej Bystrici, okrem pár odrenín, vážnejšie dôvody na zásah.

Na záver by som sa z titulu svo-

jej funkcie, ale aj v mene členov výboru KO DPO SR, chcel poďakovať všetkým, ktorí sa na príprave podujatia podieľali. Nemožno vymenovať všetkých. Ale nedá mi nespomenúť tých, čo spravujú športový areál, kde súťaž prebiehala - starostu obce Jána Beňa, prednostu Pavla Ondrejka, Annu Trnkovú, členov zastupiteľstva, veliteľa DHZ Poniky Pavla Lomena a jeho hasičov, z ÚzV DPO SR

v Banskej Bystrici môjho zástupcu a jeho predsedu JUDr. Imra Kolpáka, Anku Matalovú, Jarku Hudecovú a Róba Holíka. Ale aj Jana Kulicha a Petra Hudeca, ktorí s miestnymi spoluorganizátormi pripravovali areál deň vopred. Poďakovanie patrí aj bývalej krajskej tajomníčke Lubke Hanckovej, ktorá bez zaváhania, nielen počas prípravy, ale aj počas samotnej súťaže, pomáhala svojej

nástupkyňi Monike Jasenskej. Samozrejme, ďakujem všetkým rozhodcom a usporiadateľom z celého kraja, ktorí sa pričínili o fantastickú atmosféru krajského kola, ale aj tým, čo si našli čas a prišli podporiť súťažiaci deti. Ich snahu o maximálne výkony si cením, rovnako aj úsilie trénerov, vedúcich kolektívov a pravdaže rodičov.

S padajúcim súmrakom sa skončilo posledné upratovanie športového areálu. Postupne prichádzali domov aj súťažné družstvá z najvzdialenejších koncov Banskobystrického kraja. Možno budú zaspávať s vedomím, že už vedľa, kde sú tie Turčínove Poniky. A nielen to. Na hodine literatúry, pri mene Sama Chalupku, pohotovo zodvihnú ruky: „Pani učiteľka, my sme tam boli na hasičskej súťaži.“ Samo Chalupka mal pravdu, Slovensko je krásne, nielen vďaka prírode, ale najmä ľuďom, ktorí tu žijú. Ďakujem vám, Poničania.

Mgr. Ing. Ivan Chromek, PhD., predseda
KO DPO SR v Banskej Bystrici

O folklórnom sviatku nesviatočne

Niektoré udalosti v našej obci zažienil v poslednom období detský folklórny festival. Ukázal, že naši ľudia dokážu robiť aj veľké veci, ktoré nie sú ohrozené len Ponikami. Vďaka patrí všetkým, ktorí sa na jeho hladkom priebehu podieľali, aj tým, ktorí sa postarali o príťažlivý program dvoch festivalových dní k spokojnosti návštevníkov i samotných účinkujúcich. Pri tejto príležitosti sa v hojnom počte pravidelne vracajú do obce rodáci, s obdivom vnímajú pozitívne zmeny. Kto sledoval deti ako sa hrali s maketou mlynskeho kola, ich spokojnosť, keď sa im ho podarilo roztočiť, musel skonštatovať, že akcie, kde prevláda radosť a pohoda, sa nedajú ničím nahradiť.

Takéto veľké podujatia si vyžadujú veľa času a energie na prípravu a priebeh, od nadšencov po profesionálov. Blízko šatní som si všimol

nové veľkokapacitné kontajnery na odpad. Bolo veľmi múdre ich tam umiestniť. Boli plné najmä plastových pohárov, tanierov, príborov a pod. Po skončení festivalu nebolo vidieť v okolí žiadny neporiadok, akoby sa vôbec neminuli stovky pohárov, misiek z guľáša (mimo chodom bol výborný). V uplynulých rokoch sa tu po podujatí povalovali plastové vrecia s odpadom ešte niekoľko dní. Vždy sa dá niečo zlepšiť, urobiť inak, po novom. V rozhovore s jedným z rodákov prišla reč na likvidáciu odpadov a zlý stav

hlavnej cesty cez obec a cez doliny. Vysvetlil som mu, že je to tak preto, lebo technológia opráv výtčkov pochádza od drotárov – plátať, plátať, plátať. So spôsobu likvidácie odpadov bol prekvapený, taký prepracovaný vraj nemá ani v okrese meste. Hovoril som mu, že napriek dobrému a jednoduchému spôsobu likvidácie sa stretávame, žiaľ, s nezodpovednými ľuďmi, ktorí použité fľaše a plechovky vyhadzujú z áut. Na potulkách leso je to aj vidieť. Ozaj, kto ich tam nechal? Povedal som mu môj poznatok aj skúse-

nosti niektorých spoluobčanov, že sa nájdu aj takí, čo spaľujú plasty, hnoj, stavebný odpad, umelé dosky a kadečo iné v peciach ústredného kúrenia a v ohniskách pri domoch. Pripomínať, aké je to nezodpovedné voči prírode a susedom, hádam netreba. Obec na likvidáciu domového odpadu a z prevádzok dopláca nemalú sumu. Napriek tomu, že odvoz triedeného odpadu je pravidelný a bezproblémový, sú domácnosti, kde odpad asi nemajú, pretože pred ich domami farebné vrecia v dňoch odvozu nie sú vyložené. Čo potom s odpadom robia? Buď ho dávajú do smetných nádob, alebo ho niekde vyvezú, či spália. Naozaj neviem. A zrejme ani oni netušia, že kvôli nepríjemnému zápachu a dymu zo spaľovania – najmä plastov - prichádza veľa sťažností.

Miroslav Tanuška

Poničania na pamätných miestach II. svetovej vojny

Členovia Základnej organizácie Slovenského zväzu protifašistických bojovníkov Poniky sa v máji vydali po trase Poniky, Giraltovec, Tokajik, Svidník, Dukla a Bardejov.

V Giraltovcach náš odbojársky kolektív privítal primátor mesta Ján Rubis. Oboznámil nás s históriou i súčasnosťou mesta a položili sme kyticu kvetov k pamätníku Matka s dieťaťom. Po pietnom akte sme sa presunuli do Tokajika, kde nás očakávala starostka obce Jana Medvedzová. Pozreli sme si tamajšie múzeum a dokumentárny film, aby sme si pripomenuli tragickú udalosť v Tokajiku z novembra 1944, keď fašisti zavraždili 32 mužov a obec vypálili. Ich pamiatku sme si uctili v tichej spomienke.

Na programe druhého dňa bola návšteva areálu zbrani a Vojenského historického múzea vo Svidníku v spoločnosti odborných sprievodcov z Oblastného výboru SZPB Anny Vaňkovej a Milana Maguláka. S kyticou kvetov sme postáli pri soche armádneho generála Ľudvíka Svobodu, pri Pamätníku sovietskej armády vo Svidníku, pri Pamätníku Československého armádneho zboru na Dukle, z vyhliadkovej veže sme si prezreli miesta bojov Karpatsko-duklianskej operácie, vstup do údolia smrti a na pamätnej tabuli v zozname padlých sme so Zuzanou Matulovou našli meno jej príbuzného Andreja Meška, ktorý v bojoch na Dukle zahynul.

Členom predsedníctva Oblastného výboru SZPB Svidník a priateľom z Giraltovec a Svidníka ďakujeme, že nám spríjemnili pobyt v ich regióne a poskytli príjemných a fundovaných sprievodcov. Spoločne veríme, že poslanci v parlamente už konečne prehodnotia v zákone termín 6. október 1944 ako začiatok protikomunistického odboja a tento deň si na Slovensku budeme trvalo pripomínať ako Deň hrdinov Dukly.

Mária Magnová
predsedníčka ZO SZPB Poniky

Spomínáme na nášho Janka Čižmára

Vrátim sa do čias, keď sme v seniorskom klube začínali s krížovkami. Keď ma pred tromi rokmi pán Čižmár oslovil a navrhol svoje nápady, privítali to mnohí seniori. Pre nás skôr narodených je riešenie krížoviek, hlavolamov i hádaniek užitočné na povzbudenie mozgovnej činnosti a je obľúbeným koníčkom prakticky na celom svete. Aj v Ponikách bolo zopár zanietených ľudí, ktorí dvakrát za mesiac prichádzali na spoločné stretnutia. Nešlo o to, kto bol lepší, nikdy sa nikto nad nikoho nevyvyšoval, boli sme rovnocenní partneri. Zaslúžil sa o to náš lektor Janko Čižmár. Tak sme ho volali, pretože zapadol do nášho kolektívu, bol dušou, rozumom, poradcom, kamarátom a trpezlivým organizátorom našich tvorivých stretnutí. Bol skromný, stále dobre naladený, priam sršal z neho optimizmus. Mal pochopenie aj pre naše medzery vo vedomostiach. Na stretnutia sme sa vždy veľmi tešili, zakaždým vyhútal niečo nové. So žartu sme mu vravievali, že asi ani spať nemôže, pokým nám, najmä do duelu, nepovymýšľa otázky od výmyslu sveta. Dobré vedel, že sa pri tom od srdca nasmejeme, neraz sme si aj sebakriticky priznali, čo všetko

ešte nevieme, no zároveň sme s potešením prijímali nové poznatky. Boli sme mu za to vďační. Aj keď sa náš kolektív rozšíril o nových členov, všetci sme fahali za jeden koniec. Padol návrh, aby sme sa stretávali každý týždeň. Aj v tomto sme sa všetci zhodli, a tak je to až doteraz. Viackrát nám Janko povedal, ako mu je medzi nami dobre. Aj v rozhovore do minuloročného Ponického spravodajcu povedal: „Všetci kolegovia zo Slovenska i Čiech mi partiu zanietených krížovkárov pri Klube seniorov závidia. Možnosť vidieť pohromade osem a viac poznávacích priateľov priateľských štvorčiek sa nedá ničím zaplatiť. O to viac ma teší, že sa so svojimi

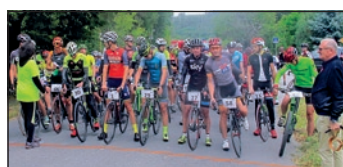
skúsenosťami môžem stále s niekým deliť a pritom prežívať príjemné chvíle v spoločnosti milých Poničanov.“

Krutá rana osudu zasiahla nielen Jankovu rodinu, ale aj nás veľmi nečakane. Náš dobrý kamarát, múdry a vždy pozitívne naladený človek nás náhle opustil. Zostali nám na neho tie najkrajšie spomienky. To, že nám chýba v krížovkárskych partiách, netreba zdôrazňovať. Jeho pamiatku si ctíme aj tým, že sme so stretávaním neprestali a veľa rás s vďakou naňho spomínáme. Veríme, že z tvorivého nebička na nás dohliada a s naším rozhodnutím zotrvať pri krásnej záľube by súhlasil.

Za krížovkárov Mária Kaľavská

Ponickými kiarmi 2018

Blíži sa 4. ročník cyklistických pretekov do vrchu Ponickými kiarmi.

Štart bude v Šalkovej 8. septembra 2018, cieľ na najvyššom mieste stúpania po troch kilometroch. Očakávame zvýšený záujem, radi privítame aj Poničanov, ktorí si chcú vyskúšať náročné stúpanie v sedle bicykla po prvý raz. Prihláste sa na **31. augusta** za zvýhodnené štartovné a zažijete atmosféru skutočných pretekov, občerstvenie s dobrým gulášom v cieľi, odmeny pre najrýchlejších a šancu na výhru v tombole pre všetkých účastníkov pretekov. Propozície a prihlášku nájdete na: www.poniky.sk/preteky

Ján Matula, riaditeľ pretekov

**Obec Poniky vás pozýva
na CYKLISTICKÉ PRETEKY
DO VRCHU**

PONICKÝMI KIARMI

8. septembra 2018

Prezentácia: **8:30 – 9:45 hod.** Štart: **10:00 hod.**
Trasa: **ŠALKOVÁ – PONIKY** (3 km / 230 m)

Štartovné: 5,- € (do 31.8.2018), 7,- € (na štarte)
Registrácia a propozície: www.poniky.sk/preteky

Ekohliadky

V súťaži Tatranskí rytieri spracovali naši štvrtáci projekt Príroda - naša liečiteľka. Obsadili štvrté miesto a len dva body ich delili od stupňa víťazov. Mimochodom, na prvých troch miestach sa umiestnili projekty stredoškôľakov. Ďalšou aktivitou v súťaži boli tri ekohliadky.

Ako je všeobecne známe, v Ponikách sa narodil spisovateľ Štefan Žáry, a tak si žiaci našej školy vzali pod patronát studničku, pri ktorej sa Štefan Žáry zvykol zastaviť cestou z Banskej Bystrice, kde chodil na štúdiá, v tom čase samozrejme pešo. Pred niekoľkými rokmi sme zmajstrovali drevenú ochranu studničky a každý rok ju chodíme čistiť. Tohto roku tak urobili štvrtáci spoločne s dvoma deviatkami. Vytrhali prebytočný porast, vyčistili odtok a prítok studničky. Spoznali pritom miesto so vzácnym zdrojom pitnej vody. Išli sme tam po vlastných obdivujúc krásu prírody, ktorú si najviac vychutnáme, ak chodíme pešo. Zároveň sme trošičku prispeli k ochrane životného prostredia.

Pri príležitosti Dňa Zeme členovia cyklistického krúžku čistili lokalitu Malá dolina (Ponická Huta). Spolu s niektorými rodičmi a konateľom obecného lesného podniku Ing. Matulom, ktorý ťahal za bicyklom vozík, sme vyzbierali niekoľko vriec plastov, plechoviek, ale aj spotrebiče a kovové predmety. Ako sa vraví, prispeli sme svojou troškou do mlyna a z prírody sme odstránili to, čo do nej nepatrí.

Tretia ekohliadka sadila stromčeky v spolupráci s tunajším podnikom lesov v lokalite Malá hôrka napadnutú lykožrútom. Žiaci našej školy za jeden deň vysadili okolo tristo stromčekov. Ešte predtým sme sa však dozvedeli zaujímavé informácie o spoločenstve lesa od zamestnancov OPL. Deťom prišli pomôcť aj starí rodičia a členovia SZPB. Veľkým prínosom bola pomoc starších ľudí, ktorí majú skúsenosti a tie odovzdávali žiakom.

Počasie nám prialo, každý deň svietilo slniečko a spolu s prírodou sa tešilo, že ponickí žiaci prispeli k dobrej veci.

Mária Janovčíková, riaditeľka školy

Na Sládkovičovej lipe

V Hrochoti, malebnej obci za prvým kopcom, v škole, s ktorou spolupracujeme, s kolegami a žiakmi, ktorých poznáme aj z iných podujatí, sme sa radi znovu stretli.

V máji sa žiaci našej školy po ôsmymkrát prezentovali na recitačnej súťaži Sládkovičova lipa. Stretli sa tu najlepší recitátori poézie a prózy. Súťaž vznikla z iniciatívy riaditeľa hrochotskej základnej školy Mariána Medveda a herca, recitátora a pedagóga Juraja Sarvaša.

Tohtoročná prehliadka už má svojich víťazov, ktorí postúpili do celoslovenského kola súťaže Sládkovičova Radvaň.

Našu školu reprezentovalo 9 žiakov prvého a druhého stupňa.

Cenu vo svojich kategóriách získali: Timea Dorotovičová, Sofia Starovecká a Nela Šajbanová.

Nelka postúpila do celoslovenského kola súťaže, žiaľ, v novembri, keď sa bude súťaž konať, už bude v banskobystrickom Konzervatóriu, pretože úspešne ukončila deviaty ročník našej základnej školy. Všetci jej však budeme držať palce, lebo jedno ducho bude vždy naša.

Silvia Šlosárová

Memoriál Ondreja Holca

13. októbra 2018 sa v Ponikách uskutočnil 4. ročník Memoriálu Ondreja Holca v cezpoľnom behu. Aj tohto roku budú súčasťou podujatia detské behy, ktoré sú u detí a rodičov veľmi obľúbené. Po priaznivej minuloročnej odozve sme pripravili aj Majstrovstvá základnej školy s materskou školou Š. Žáryho v Ponikách v cezpoľnom behu.

Súťažiaci si môžu vybrať z dvoch tratí. Kratší okruh, vhodný pre hobby a začínajúcich bežcov meria 3,5 km a hlavná 10 km trasa pre skúsenejších a zdatnejších. Dúfajme, že nám bude priat počasie a prekonáme minuloročný účasťnícky rekord 217 bežcov vo všetkých kategóriách.

Na víťazov čakajú odmeny, pre zúčastnených pretekárov sú zase pripravené zaujímavé ceny v tombole.

Propozície a prihlášku zverejníme na: www.poniky.sk

Igor Šalko

Sviatok detí na čerstvom vzduchu

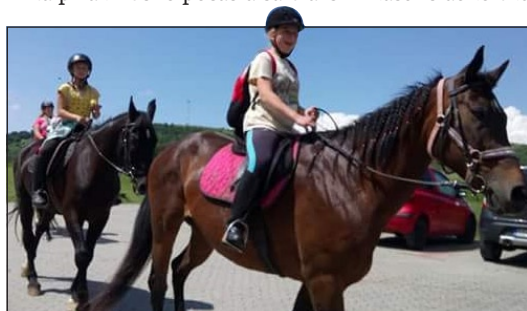
Občianske združenie Ponické deti v spolupráci s obcou, základnou a materskou školou, radou školy a radou rodičov zorganizovalo koncom mája tradičný športový deň pri príležitosti Medzinárodného dňa detí pod názvom Mini detský deň malých olympionikov.

Za priaznivého počasia sa v are-

áli školy zišla kopa usmievajúcich sa detí rôzneho veku dychtiacich po nových zážitkoch. Čakali ich viaceré športové disciplíny, napr. rúčkovanie na lane, jazda na kolobežke, zhadzovanie kolkov, hokej, basketbal a pod. Deti si mohli prezrieť hasičskú techniku Dobrovoľného hasičského zboru v obci, zajazdiť na koňoch či zastrieľať zo vzduchovky. Všetkým

sa ušlo aj zaslúžené občerstvenie. Väčšina detí odišla v popoludňajších hodinách síce unavená, ale spokojná a s darčekom. Boli sme radi, že sa nám podarilo vylákať deti na čerstvý vzduch, pripraviť stretnutie detí s deťmi i rodičov s rodičmi. Odmenou nám boli šťastné detské tváričky a priaznivá odozva zo strany rodičov.

Jana Ondrejková, OZ Ponické deti

Športový klub Obecný podnik lesov Poniky

Muži I. trieda

16. júna sme odohrali posledný zápas sezóny, po ktorom sme obsadili konečné 9. miesto so ziskom 32 bodov za 9 výhier, 5 remíz, 10 prehíer a skóre 55:54.

S jesennou časťou sme nemohli byť spokojní, nakoľko sme získali len 13 bodov za 3 výhry, 4 remízy a 7 prehíer. Naopak, jarná časť bola až na pár zaváhání herne aj bodovo veľmi dobrá a priniesla nám 25 bodov za 8 výhier, 1 remízu a 4 prehry. (18. mája došlo k vylúčeniu Pohorelej zo súťaže, anulovaniu jej výsledkov a nám odrátali 6 bodov z tabuľky).

Stred tabuľky bol veľmi vyrovnaný a rozdiel medzi nami na 9. mieste a 4-tým Čiernym Balogom bol len 5 bodov. Škoda zaváhání v posledných dvoch zápasoch. Druhým najlepším strelcom súťaže sa stal náš Ján Kubašiak, ktorý dokázal súperom nastrieľať 29 gólov.

Postupujúcim z našej skupiny je Tatran Podkonice a súťaž opustili TJ Mladost Pohorelá a FK Šalková B. Postup z II. triedy si vybojovali TJ Mladost Lučatin a FK 1928 Jasenie.

Starší žiaci U15

Starší žiaci odohrali svoju prvú sezónu v tejto kategórii a obsadili konečné 6-te miesto, so ziskom 25 bodov za 8 výhier, 1 remízu a 12 prehíer. Skóre bolo aktívne 78:63. Jesenná časť bola menej úspešná a to najmä preto, že to boli pre

nich prvé zápasy na celom ihrisku a veľké brány. Na jeseň sme odohrali pre zlé poveternostné podmienky len 6 zápasov, no na jar to bola porcia 15-tich zápasov, kde sme už boli rovnocenným súperom aj tým najlepším družstvám a neraz sme

ich dokázali zdolať. Nechýbali ani vysoké výhry najmä proti Selciam (11:1, 18:0, 14:0) a Slovenskej Ľupči (10:0).

Najlepší strelci mužstva boli Richard Škuta so 14-timi gólmi a Marek Vágner s 12-timi gólmi.

Podakovať však treba hráčom a hráčkam, ktorí neraz nastupovali aj napriek zdravotným problémom, nakoľko káder mužstva nie je taký široký ako by sme potrebovali. Mužstvo sme neraz museli dopĺňať aj prípravkami, pre ktorých to boli nové skúsenosti a preniesli si ich aj do svojej súťaže. Do novej sezóny už nemôžu nastúpiť štyria hráči, a preto hľadáme nových záujemcov, hlavne ročníky 2004-2007 na doplnenie kádra. V prípade záujmu kontaktujte Mareka Matušku na telefónnom čísle **0907 524 099**.

Prípravka U11

Naši najmladší futbalisti odohrali vo svojej kategórii proti súperom z FŠMH Jupie A a Jakubu (FŠMH Jupie B bolo v skupine nesúťažne) 16 zápasov s bilanciou 4 výhry, 5 remíz, 7 prehíer a skóre 21:29. To napokon stačilo na 3. miesto. Najlepší strelec bol Tibor Vízner ktorý zaznamenal 16 gólov. V priebehu sezóny sa chlapci predstavili aj na turnajoch v Nemeckej, v Podkoniciach a v Badíne. V novej sezóne radi privítame aj nových hráčov (hráčky), a to ročníky 2008-2013.

Podakovanie patrí nielen hráčom a hráčkam, ale aj trénerom, vedúcim mužstiev, funkcionárom, rodičom, starým rodičom, hospodárom, obecnému úradu za jeho podporu, ale hlavne vám všetkým, ktorí nám fandíte.

Marek Matuška

Plavecký výcvik

Od 11. do 15. júna sa konal základný plavecký výcvik žiakov 1. stupňa a zdokonaľovací plavecký výcvik šiestakov našej ponické školy. Tento rok sa na ňom zúčastnilo 46 detí.

Cieľom výcviku bolo eliminovať u žiakov strach z vody, naučiť ich základom plávania, prípadne zdokonaľiť čiastočné plavecké zručnosti. V posledný deň kurzu si zmerali svoje sily v rýchlostných pretekoch.

Medzi prvákmi bola najšikovnejšia Vivien Verešová, ktorá plávala už so skúsenejšími plavcami. Začínajúci plavci, ktorí urobili najväčšie pokroky za celý týždeň, boli Tamara Šatková, Ján Kružliak a Marko Hlinka.

stali mokré vysvedčenie, ktoré bolo dôkazom toho, že výcvik zvládli a teraz určite budú volať svojich rodičov na plavareň alebo kúpalisko, aby im ukázali, čo sa naučili. Hurá k vode...

Janka Stachová, učiteľka 1. ročníka

Skupina plavcov - kategória dievčat:

1. Hanka Hrašková
2. Tereza Mikulášová
3. Nela Ondrejčovičová

Kategória chlapcov:

1. Ján Matula
2. Leonard Filkor
3. Marek Kvorka

Päť dní ubehlo ako voda, žiaci do-

